

Mandagsaftener i Sengeløse

2018 - 2019

Mandag 5. november 2018, kl. 19.30

Cand. mag. Birgitte L. P. Rosenhegn, Holbæk:

Frederik 8. – den demokratiske konge

Nogle konger står som klare billeder i historiebøgerne: Christian 9. som Europas svigerfar og Christian 10. til hest under genforeningen og besættelsen. Vi glemmer nemt, at imellem disse to Christian'er var der også en Frederik! Seks korte år fik han som konge, og eftertiden har givet ham øgenavnet den evige kronprins samt det, der er værre. Frederik 8. fylder kun lidt i historiebøgerne, overskygget af sin far og søn. Ikke desto mindre er han en usædvanlig overgangsfigur. Hans liv kom til at hænge nøje sammen med Danmarks forhold til Tyskland, nye regeringsformer og et forsøg på at give mening, ikke bare til sit eget liv, men til et konstitutionelt monarkis berettigelse. Den demokratiske konge måtte døje en krank skæbne og et tilsværtet eftermæle. Birgitte Rosenhegn vil fortælle om denne mand, som så gerne ville tæt på befolkningen.

Mandag 12. november 2018, kl. 19.30

Cand. mag. Niels E. Larsen, Sengeløse:

Første Verdenskrigs afslutning og Versailles-traktaten.

Den 11/11, kl. 11.00, 1918 sluttede Den første Verdenskrig. De stridende parter havde indgået en våbenhvileaftale. Kejserrigerne Tyskland og Østrig-Ungarn samt Det Osmaniske Rige havde givet op. Krigen var slut, og den havde været grusom. 9 mio. var faldet ved fronterne og mellem 4 og 6 mio. civile var døde som følge af underernæring, kulde, sygdom, fordrivelse, manglende medicin og lægehjælp.

I november var hjemmefronterne i både Tyskland og Østrig-Ungarn brudt sammen. Det var umuligt at holde fronterne forsynet med fødevarer, krigsmateriel og friske tropper. I begge kejserriger var forsøg på revolutioner og løsrivelseskrige brudt ud. Nu skulle der sluttes fred. Tyskerne havde allerede sat standarden for de forestående fredsforhandlinger med et uhørt hårdt diktat overfor Rusland, der efter den af Tyskland igangsatte revolution i 1917 måtte opgive på østfronten. I løbet af 1919 blev der indgået fem fredsaftaler mellem Det Britiske Imperium, Frankrig og USA. De fire var forholdsvis almindelige, men den sidste, Versailles-traktaten med Tyskland, endte med at blive en væsentlig medvirkende faktor til Anden Verdenskrig. Hvorfor og hvordan er emnet for aftenens foredrag.

Mandag 19. november 2018, kl. 19.30
Professor emeritus Claus Bryld, RUC
Mellem Holocaust og Gulag. Erindring og glemsel i Europa.

Claus Bryld beskriver aftenens emne således:

”Mit foredrag handler om erindringen/glemslen i forbindelse med opgøret med nazismen i Tyskland (vest og øst) samt erindringen om kommunismen i Rusland. Desuden gennemgår jeg fortidsopgørene - eller mangelen herpå - i Øst-Italien og Frankrig, og til sidst lidt om Danmark for at slutte med spørgsmålet, om der i det lange løb kan udvikle sig en fælles offentlig europæisk erindring.”

Mandag 26. november 2018, kl. 19.30
Tidl. højskoleforstander Lillian Hjorth Westh, Allinge
Lykke-Per - Pontoppidans roman er stadig aktuel.

Lillian Hjorth Wesths foredrag vil give anledning til at reflektere over dette store klassiske værk, uanset om du allerede har læst bogen eller været i biografen og se Bille Augusts filmudgave. Eventuelt vil du få lyst til at genlæse bogen eller begynde at glæde dig til filmen om Lykke-Per, der kommer som serie i TV i starten af det næste år.

Hun skriver selv om foredraget:

”Henrik Pontoppidan, 1857-1943, voksede op som præstesøn i Randers. Hans opgør med den strenge moral kommer til udtryk på mange måder i romanen Lykke-Per, som indbragte ham Nobelprisen i litteratur i 1917.

Romanen er en udviklingsroman, som sætter dybe spor hos læseren. Hvordan finder man sit naturlige voksested, er det store spørgsmål i historien om Peter Andreas Sidenius. På denne personlige rejse skifter han kurs flere gange undervejs, - der er jo flere veje at vælge. Er det omveje eller genveje? Hvad og hvordan vælger han? Pontoppidan har skrevet en roman med mange spørgsmål, og han giver ikke mange svar. Svarene må læseren selv finde.”

Mandag 3. december 2018, kl. 19.30, **DEBATAFTEN**

Havbiolog Mikkel Haahr, Sengeløse

”Naturen under havoverfladen - det marine økosystem i Danmark”

”Naturen i Danmark er unik, i hvert fald den natur, der findes under havets overflade. Danmarks placering ved udmundningen af Østersøen, verdens største estuarie, giver nogle unikke forhold, og muligheden for en stor diversitet af liv i de indre danske farvande. Dog er der visse problemer, og de danske farvande har langt igen for at leve op til EU’s målsætning om god økologisk tilstand. Ved dette foredrag vil du høre hvorfor, og få et glimt af hvilke fantastiske skabninger, der lever i havet omkring Danmark, samt et indblik i nogen af de problematikker og konflikter der opstår, når naturen er en resurse.”

Foredragsholderen er 31 år, bor i Sengeløse med sin familie og er tidligere professionel soldat, der har skiftet uniformen ud med biologistudiet på Københavns Universitet. Den fritid, som han selv synes, han har for lidt af, bruges for det meste udendørs, både til vands og på land.

Mandag 10. december 2018, kl. 19.30, **JULEMØDE.**

Sognepræst, forfatter og debattør Marie Høgh, Uggeløse.

Vore helligdage

Marie Høgh (f. 1985) er teologisk kandidat fra 2013 og er pt. sognepræst i Lynge-Uggeløse sogne.

Hun skriver om tro og eksistens. Om kristendom, kærlighed, værdier og mangel på samme. Om at være menneske i samfundet og verden anno 2018. Og om det vigtigste i det store lille liv med alt det, som livet er.

Hvad betyder vore højtider for os? Har vi for mange helligdage (fridage)? Julen står for døren, og Marie vil tage udgangspunkt i vor enestående samling af julesalmer, bl. a. Grundtvigs

”Velkommen igen Guds engle små...”, hvor hun vil forklare, hvad Grundtvig mener med ”julesorgen” i sidste vers.

Efter kaffen som sædvanlig: En julehistorie.

Glædelig jul og godt nytår

Mandag 7. januar 2019, kl. 19.30

Klosterlederparret Inge og Hans Erik Friberg, Høje Taastrup

Et moderne klosterfællesskab

Hans Erik Friberg har sammen med sin hustru Inge købt et lille kloster i Høje Taastrup af de katolske Assumptionssøstre. Parret har valgt at sige nej til et liv med for meget underholdning, kedsomhed og lediggang og erklærer, at de hellere vil dø af kærlighed til Gud, livet og næsten. ”Vi er fælles om at skabe liv for hinanden - vi skaber gode og sunde måltider, vi skaber hyggeaftner, vi

skaber kunst, vi skaber rum for det åndelige, for lectio divina og bønner. Livet leves bedst i gode relationer, og i et fællesskab skal vi alle lære at gi' af os selv, gi' af vores tid til hinanden, gi' opmærksomhed, gi' respons, gi' gaver, gi' råd, gi' omsorg - og når det lykkes, blir' det liv i overskud - men det er ikke altid nemt,” siger de.

I aftenens foredrag fortæller de om, hvad der får et modent par til at leve på en ny måde i et eksperimentelt kristent bofællesskab med fokus på at dele måltider, liv, tidebønner, sorger og glæder med hinanden og om deres erfaringer med denne livsform.

Mandag 14. januar 2019, kl. 19.30

Jazzmusiker Jens Sølund, Køge:

20 fantastiske år med Papa Bues Viking Jazzband.

Jens Sølund er jazzbassist og spillede i 20 år i Papa Bues Viking Jazzband, som er Danmarks største jazzorkester gennem tiderne. Her spillede han kontrabassen ved indspilningen af Bent Fabricius Bjerres tema til filmene om Olsen Banden. Jens er en indarbejdet del af det danske jazzmiljø, og hvert år arrangerer han i Tisville en jam session for jazzmusikere. Ud over den åbenlyse musikalske begavelse har hans kreative evner også ført til to bogudgivelser. I den ene fortælles om tiden med Papa Bue,

mens den anden er en meget morsom og noget alternativ koge bog.

Glæd jer til en spændende og underholdende aften med bandede musikindslag, sjove fortællinger og muntre anekdoter om Jens' samarbejde med blandt andre John Mogensen, Otto Brandenborg, Bjarne Liller, Grethe Ingemann og Gustav Winckler.

Mandag 21. januar 2019, kl. 19.30

Poul Sverrild, mag.art. PhD

Forsknings- og samlingschef v/Forstads museet, Hvidovre :

”Eggen vest for København er mærkeligt historieløs”

Foredragets titel gengiver en udbredt fordom om vores egn blandt københavnere og mennesker med bopæl nord for København. Poul Sverrild vil denne aften fortælle om forstædernes historie gennem 150 år. I sin forskning har han undersøgt både forstædernes historie og de skiftende holdninger og idealer, som har omgivet forstæderne fra de tidligste forstadsbebyggelser fra 1850-erne frem til morgendagens forstæder som

Nærheden og Vinge. Forstæderne er den slags by, hvor flest danskere bor, men på trods af denne succes, har forstæderne haft et blakket ry, og foredraget vil komme ind på årsager og virkninger.

På baggrund af Poul Sverrilds mangeårige beskæftigelse indenfor arkiv- og museumsverdenen på eggen vest for København, vil han også komme ind på organiseringen af det store lokal-historiske arbejde, som gør, at vi med sikkerhed kan sige: ”Eggen vest for København er naturligvis proppet med historie”.

Mandag 28. januar 2018, kl. 19.30

Professor emer., cand. teol. & dr. phil. Holger Bernt Hansen, Birkerød

Afrika er en livsledsager

En rammende titel - for dette store kontinent blev faktisk emnet for langt hovedparten af Holger Bernt Hansens senere aktiviteter i universitetsverdenen og inden for dansk udviklingspolitik. På professor Hal Kochs foranledning søgte han i sin pure ungdom et Danida stipendium til Uganda, hvor universitetet i Kampala blev hans og fruens opholdssted i hele tre år.

I 1987 blev Holger Bernt Hansen udnævnt til professor i den tredje verdens kirkehistorie og afrikastudier ved Center for Afrikastudier ved Københavns Universitet.

Som Afrika-ekspert er Holger Bernt Hansen rådgiver for udviklingsministeren. Han har i 22 år siddet i Danidas styrelse, 12 af årene som formand, og han er med i talrige andre institutioner vedrørende udvikling. Til trods for sin status som emeritus er Holger Bernt Hansen stadig meget aktiv inden for international forskning med mangfoldige rejsemål til følge.

Mandag 4. februar 2019, kl. 19.30

Cand mag. i dansk og billedkundskab Trine May Knutzen, Taastrup:

Kunstneren Per Kirkeby, maleriets fange.

Inden for samtidskunsten er Per Kirkebys navn ikke til at komme uden om. Han er en af de få danske kunstnere, der har gjort sig gældende udenlands. For at forstå Per Kirkeby som kunstner, må man kende romantikken. Der går en lige linje fra Caspar David Friedrich over Edvard Munch og Asger Jorn til Per Kirkeby. Kirkeby var en romantiker, og kvinderne, naturen og kunsten betød alt. Med sit udgangspunkt som geolog blev modernismen samtidig hans vilkår. Opbrud fra traditionen var med til at forme/afspore hans vej som kunstner. Per Kirkeby døde 9. maj 2018. Han blev 79 år.

Mandag 11. februar 2019, kl. 19.30,

Organist Charlotte Andersson og musiker Morten Alfred Høirup.

SANGAFTEN med folkemusik og højskolesang

En aften hvor fællessangen er i fokus. Mange af vore sange i Højskolesangbogen har rod i fortællekunsten og folkemusikken. Formidlet af de to musikere skal vi høre om og synge os igennem sagn, poesi og genopleve og forny vor musikalske baggrund.

Hvordan bruges folkemusik og viser i de nordiske lande i dag? Vi synger os til svaret sammen med disse to musikere, der på hver deres måde har folkemusikken i sig. Morten Alfred Høirup som internationalt rejsende guitarist og sanger igennem mange år, og Charlotte Andersson som organist/saxofonist og sanger i den norske kirke, hvor man har et særligt og meget nutidigt forhold til folkemusik. Den blanding er både levende og spændende. Sammen synger vi sangene, vi kender, og vi lærer nye på vejen - også nogle, som du slet ikke finder i Højskolesangbogen.

Denne aften afholdes Mandagsaftenernes generalforsamling.

Mandag 18. februar 2019, kl. 19.30, **AFSLUTNING**
Tidl. kommunalpolitiker Laurids ”betjent” Christensen:
Et liv i det offentlige tjeneste?

Laurids Christensen, af mange bedre kendt som Laurids Betjent, blev født på Als og kom til Taastrup i 1971.

Han var ansat ved politiet i 42 år, men er nok mere kendt som lokalpolitiker i Høje-Taastrup Kommune.

Han har siddet i byrådet i 36 år, været borgmester, viceborgmester og formand for mange udvalg gennem de mange år, han har været valgt.

Men personen bag politikerens, hvem er han? Det vil Laurids Christensen selv fortælle om i aftenens foredrag.

Sæson 2018 - 19

Mandagsaftenerne er foredragsaftener, der afholdes i
Sognegården, Landsbygaden 68,
Sengeløse, 2630 Taastrup, kl. 19.30 - 22.00

Tilmelding sker ved

at indbetale det fulde årskontingent, kr. 575,00
til konto 2275 - 3230040396.

Husk at skrive navn og tlf. i meddelelse til modtager.

Betaling kan også ske på den første foredragsaften.

For enkeltforedrag betales kr. 75,00.

(Evt. spørgsmål vedr. betaling kan rettes til
kasserer Finn Larsen, tlf. 40 52 41 08)

Der serveres kaffe/te med kage - pris 15 kr.

Nærmere oplysninger om foredragene, transport mv.
kan fås ved henvendelse til formand Poul Erik Sørensen
på mobil tlf. 20 41 67 24.

Ret til ændringer forbeholdes!

Der kan komme uforudsete aflysninger pga. sygdom eller vejrlig.

ALLE ER VELKOMMEN